

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 5/2014-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. januára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., zastúpeného advokátom JUDr. Bernardom Medárom, Dubová 4, Humenné, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Humenné č. k. 2 Pv 541/12-22 z 18. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. novembra 2013 doručená sťažnosť M. M., (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Bernardom Medárom, Dubová 4, Humenné, ktorou namieta porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresnej prokuratúry Humenné (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 2 Pv 541/12-22 z 18. septembra 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že napadnuté rozhodnutie považuje za svojvoľné, arbitrárne a náležité neodôvodnené, pretože *„prokurátor sa zjavne nevysporiadal so všetkými dôvodmi podanej sťažnosti a že dôvody zamietnutia jeho sťažnosti sa nezakladajú na pravde“*.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ považuje uznesenie *„vyšetrovateľky o zastavení trestného stíhania v tejto veci“* za svojvoľné, arbitrárne a predčasné.

Arbitrárnosť uvedeného rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sťažovateľ vyvodzuje zo skutočnosti, že „vyšetrovateľka v rozpore s ust. § 2 Tr. por. v tejto veci nezadovážila a nezabezpečila tieto nižšie uvedené dôkazy, ktoré sú pre objektívne, meritórne a spravodlivé rozhodnutie tejto veci v prípravnom konaní podstatné a esenciálne, a ide o tieto konkrétne dôkazy:

1/1 pracovnú náplň (práva, povinnosti a pracovno-právnu a občiansku zodpovednosť) A. C. a M. V. vyšetrovateľka nezabezpečila... pritom vyšetrovateľka nedodrжала v tomto smere pokyn dozorujúceho prokurátora a tak nezákonne a nespravodlivo a svojvoľne – arbitrárne rozhodla...

1/2 splnomocnenie konať právne úkony v mene a za navrhovateľa dražby (ich zamestnávateľa) u týchto osôb A. C. a M. V. o taktiež vyšetrovateľka nezabezpečila...

1/3 obsah vrátených zásielok sa nachádzajú síce v spise – ide o písomné podania zo strany navrhovateľa dražby (SLSP, a. s.), adresované doporučené (nie ako doporučené do vlastných rúk) na posledne známu adresu poškodeného M. M., ktoré vrátili Slovenskej sporiteľni ako neprevzaté s odôvodnením, že adresát je neznámy... nakoniec odôvodnenie uvedené v napadnutom uznesení vyšetrovateľky o preberaní, resp. nepreberaní poštových doporučených zásielok M. M. je právne irelevantné v tom, že nebolo povinnosťou poškodeného M. M. zdržiavať sa doma a preberať doporučené poštové zásielky, lebo jeho

povinnosťou bolo starať sa o živobytie svoje a svojich blízkych a preto odišiel za prácou do zahraničia a tak v tom čase nemohol preberať tieto poštové zásielky.

Naopak povinnosťou SLSP, a. s. bolo nevykonať dobrovoľnú dražbu bez riadneho exekučného titulu a povinnosťou A. C. a M. V. bolo nepodpísať vyhlásenie o tom, že celý úver je splatný, keď oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti predmetného úveru nebolo poškodenému M. M. riadne doručené. Porušenie tejto povinnosti zo strany menovaných ako expertov na problematiku úvery bolo jednoznačne úmyselne s cieľom aby ich zamestnávateľ neoprávnene a protiprávne získal bezdôvodné obohatenie na škodu M. M...

1/4 obsah vyhlásenia zo dňa 09. 07. 2010 a kto toto vyhlásenie z 09. 07. 2010 za Slovenskú sporiteľňu podpísal – ide o vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru z dôvodu dlhodobého nesplácania – omeškanosť splátok bola 534 dní a či toto vyhlásenie z 09. 07. 2010 bolo doručované poškodenému a či ono tvorí obsah vrátených zásielok, ako neprevzatých M. M... Tu zdôrazňujeme, že vyšetrovatelka tým, že nezabezpečila predmetné vyhlásenie SLSP, a. s. z 09. 07. 2010 o mimoriadnej splatnosti predmetného úveru tým nedodrжала pokyn dozorujúceho prokurátora uvedený v Uznesení Okresného prokurátora v Humennom sp. zn. 2Pv 541/12-17 zo dňa 12. 04. 2013 – čím zmarila úlohu ako verejný činiteľ.

1/5 prehľad splátok predmetného úveru zo strany dlžníka M. M. s účtovaním zmluvných úrokov z úveru a s účtovaním úrokov z omeškania za omeškanie jednotlivých splátok, ako aj s účtovaním úrokov z omeškania z celej istiny úveru po 09. 07. 2010 až doposiaľ vyšetrovatelka od navrhovateľa dražby – SLSP, a. s. nevyžiadala a nevyhodnotila, ako aj právne neposúdila a nevyhodnotila tento dôkaz.“.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti argumentoval, že navrhovateľ dražby vo vyhlásení navrhovateľa dražby zo 17. decembra 2010 uviedol dražobnej spoločnosti nepravdivý dôvod, že celá pohľadávka z úveru, ktorý sťažovateľ nesplácal viac ako rok pre stratu zamestnania, je splatná. Tým došlo podľa sťažovateľa k naplneniu skutkovej podstaty podvodu v zmysle § 221 Trestného zákona, pričom za páchatelku tohto trestného činu sťažovateľ považuje A. C., expertku na vymáhanie problémových úverov Slovenskej sporiteľne, a. s. Sťažovateľ je toho názoru, že Slovenská sporiteľňa, a. s., nemohla podať

návrh na vykonanie dobrovoľnej dražby na nehnuteľnosť vo vlastníctve sťažovateľa bez existencie riadneho exekučného titulu k celému úveru, ktorý sa pre nedoručenie vyhlásenia Slovenskej sporiteľne, a. s., z 9. júla 2010 nestal splatným.

Uznesenie vyšetrovateľky o zastavení trestného stíhania je podľa sťažovateľa zmätočné aj z dôvodu nezákonnej voľby miesta konania dražby, ktorá sa uskutočnila v Košiciach, teda 80 km od miesta draženej nehnuteľnosti, a rovnako nezohľadňuje skutočnosť, že oznámenie o verejnej dražbe nebolo vyvesené na úradnej tabuli Mestského úradu v Humennom.

Sťažovateľ v sťažnosti na podporu svojich tvrdení vyčerpávajúcim spôsobom poukázal na judikatúru ústavného súdu, Európskeho súdu pre ľudské práva a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1/ Základné právo sťažovateľa M. M... zastúpeného JUDr. Bernardom Medárom, advokátom... na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6, ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR Uznesením Okresnej prokuratúry v Humennom sp. zn. 2 Pv 541/12-22 zo dňa 18. 09. 2013 porušené bolo.

- najmä právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie a uplatnenie princípu rovnosti, na súdnu a inú právnu ochranu, na riadne odôvodnenie rozhodnutia a na ústavne konformný výklad právnej normy

- vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR

2/ Uznesenie Okresnej prokuratúry v Humennom sp. zn. 2 Pv 541/12-22 zo dňa 18. 09. 2013 sa zrušuje a vec sa vracia do prípravného konania Okresnej prokuratúry v Humennom na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3/ Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.000,- Eur (slovom Jedentisíc eur), ktoré je mu Okresná prokuratúra v Humennom vyplatiť vo výške

1.000,- Eur, všetko do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu – k rukám sťažovateľa.

4/ Okresná prokuratúra v Humennom je povinná nahradiť trovy konania sťažovateľovi do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia – nálezu na účet advokáta JUDr. Bernard Medára...”

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím okresnej prokuratúry.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval v postavení poškodeného v trestnom konaní vedenom Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Humenné, odborom kriminálnej polície, oddelením ekonomickej kriminality (ďalej len „okresné riaditeľstvo“). Uznesením vyšetrovateľky okresného riaditeľstva ČVS: ORP-546/OEK-HE-2012 z 20. augusta 2013 bolo trestné stíhanie začaté pre zločin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona a zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona zastavené, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Sťažovateľ označené uznesenie vyšetrovateľky okresného riaditeľstva v zmysle Trestného poriadku napadol sťažnosťou, o ktorej rozhodovala okresná prokuratúra, ktorá ju napadnutým rozhodnutím zamietla.

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím okresnej prokuratúry ústavný súd pripomína nutnosť splnenia podmienky konania v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon

na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre sa podnetom rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Sťažovateľ teda má možnosť domáhať sa preskúmania postupu okresnej prokuratúry týkajúceho sa rozhodovania o sťažnosti podanej proti uzneseniu vyšetrovateľky o zastavení trestného stíhania prostredníctvom podnetu podľa citovaného ustanovenia § 31 ods. 1 a nasledujúcich zákona o prokuratúre.

Sťažovateľ teda disponuje dostatočne účinným prostriedkom nápravy namietaného porušenia svojho základného práva (pozri obdobne III. ÚS 214/07). V prípade zistenia nezákonnosti v zmysle námietok sťažovateľa vo vzťahu k rozhodovaniu okresnej prokuratúry o opravnom prostriedku proti uzneseniu vyšetrovateľky o zastavení trestného stíhania má príslušný prokurátor pri vybavení podnetu oprávnenie záväzným pokynom nariadiť „opätovné začatie trestného stíhania“ (pozri stanovisko generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 4/2004 zo 4. mája 2004), čím by sa poskytnutá ochrana základných práv sťažovateľa premietla aj do roviny obnovenia stavu pred ich porušením.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Ak by teda sťažovateľ nebol spokojný s vybavením svojho prvotného podnetu zo strany príslušného prokurátora, má možnosť uplatniť svoje opodstatnené námietky formou opakovaného podnetu podľa ustanovení § 34 zákona o prokuratúre.

Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základného práva účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Ústavný súd zotrváva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že sťažovateľ je pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinný vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03, II. ÚS 94/06).

Ústavný súd preto sťažnosť posúdil v rovine námietky porušenia označených práv napadnutým uznesením okresnej prokuratúry ako neprípustnú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd v zmysle § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2014